

Türkiye ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşması 5526

Türkiye Cumhuriyeti - 19.04.2022 Tarihli 31814 Sayılı Resmi Gazete -  zel Tüketim Vergisi Kanunu Vergi Tutarı Hakkında Karar 5431

25.04.2022 Tarihli 31820 (Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete

M LLETLER ARASI ANDLAřMA

Karar Sayısı: 5526

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına ilişkin olarak [17 Temmuz 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan ve 7348 sayılı Kanun](#)la onaylanması uygun bulunan ekli “Protokol I” ile “Protokol III”  n onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

25 Nisan 2022

Recep Tayyip ERDOĐAN CUMHURBAřKANI

(Madde 10’da Atıfta Bulunulan)

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasında 26 Kasım 2008’de imzalanan ve 1 Mart 2010’da yürürlüğü giren Serbest Ticaret Anlaşmasının (bundan böyle “Anlaşma” olarak adlandırılacaktır) I sayılı Protokolü işbu Protokol ile değiştirilecektir.

İşbu Protokol, Anlaşmanın 9’uncu Maddesinde belirtilen ürünlere uygulanacaktır.

- İşbu Protokolün I sayılı Ek’inde yer alan Türkiye Cumhuriyeti menşeli tarım  r nleri, Karadağ’a aynı Ek’te belirlenen şartlara göre ithal edilecektir.
- İşbu Protokolün 11 sayılı Ek’inde yer alan Karadağ menşeli tarım  r nleri, Türkiye Cumhuriyeti’ne aynı Ek’te belirlenen şartlara göre ithal edilecektir.

Taraflar, işbu Protokolün Eklerinde yer alan ürünlerde, Anlaşmanın menşe kurallarına ilişkin II sayılı Protokolünün hükümlerine uygun olarak, birbirlerine tercihli muamelede bulunacaklardır.

İşbu Protokol, Tarafların birbirlerine, işbu Protokol'ün yürürlüğe girmesi için kendi ulusal mevzuatında öngörülen bütün gereklerin yerine getirildiğini bildirdikleri son yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla alındığı tarihten sonraki ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu hususta tam yetkili olarak, işbu Protokolü imzalamışlardır.

2019 yılı Temmuz ayının 17'nci gününde, Ankara'da, bütün metinler eşit derecede muteber olmak üzere, her biri Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir. İşbu Protokolün yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Karadağ Adına

Ruhsar PEKCAN

Dragica SEKULIC

Ticaret Bakanı

Ekonomi Bakanı

Protokol I Ek I

Türkiye Cumhuriyeti menşeli aşağıdaki ürünlerin Karadağ'a ithalatı aşağıda belirtilen tavizlere tabi olacaktır:

AS Kodu	Ürün Tanımı	Tarife Kotası Miktar (ton)	Tercihli Gümrük
0406.90.29	Kaşkaval	65	%100 MFN indirimi
0406.90.32	Feta		
0406.90.99	Diğer peynirler: diğerleri, diğerleri, diğerleri, diğerleri		
0406.90.29	Kaşkaval	Sınırsız	%50 MFN indirimi
0406.90.32	Feta		
0406.90.99	Diğer peynirler: diğerleri, diğerleri, diğerleri, diğerleri		
0709.93 (1 Ocak-31 Aralık)	Balkabağı, kabak, su kabağı (Cucurbita spp.) (taze veya soğutulmuş)	500	% 100 MFN indirimi
0709.93.10 (1 Kasım-31 Mart)	Dolmalık kabak (taze veya soğutulmuş)		
0713.40	Mercimekler (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış, tane kabukları çıkarılmış olsun olmasın)	Sınırsız	% 100 MFN indirimi
0804.20	İncir (taze veya kurutulmuş)	200	% 100 MFN indirimi
0805.10	Portakal (taze veya kurutulmuş)	750	%100 MFN indirimi
0805.40	Greyfurt (pomelolar dahil) (taze veya kurutulmuş)	400	% 100 MFN indirimi

0805.50	Limon (Citrus limon, Citrus limonum) ve tatlı limonlar (Citrus aurantifolia, Citrus latifolia) (taze veya kurutulmuş)	3.000	% 100 MFN ind
0806.20	Üzümler (kurutulmuş)	100	%100MFN indir
0808.10.80	Elma: diğerleri (taze)	200	% 100 MFN ind
0813.10	Kayısı (kurutulmuş)	100	% 100 MFN ind
17.04	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	800	%100MFN indir
18.06	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	1.500	%100 MFN indi

<u>19.02</u>	Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın)	1.300	%100 MFN in
<u>1905.31</u>	Tatlı bisküviler	2.000	% 100 MFN in
<u>1905.32</u>	Waffle ve gofretler		
<u>1905.90</u>	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler: diğerleri		
<u>1905.10</u>	Gevrek ekmek	1.000	% 100 MFN in
<u>1905.20</u>	Zencefilli ekmek ve benzerleri		
<u>1905.40</u>	Gevrekler, kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller		
<u>2008.19</u>	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları (başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler veya alkol katılmış olsun olmasın): diğerleri, (karışımlar dâhil)	200	% 100 MFN in

2102.10	Canlı mayalar	500	%100MFN inc
2202.10	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	1.000	% 100 MFN in

Protokol I Ek II

Karadağ menşeli aşağıdaki ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti'ne ithalatı aşağıda belirtilen tavizlere tabi olacaktır:

AS Kodu	Ürün Tanımı	Tarife Kotası Miktar (ton)	Tercihli Gümrük
02.01 ¹	Büyükbaş hayvanların eti (taze veya soğutulmuş)	1.700	%100 MFN indirimi
02.02 ¹	Büyükbaş hayvanların eti (dondurulmuş)		
02.04 ¹	Koyun ve keçi etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	1.000	% 100 MFN indirimi
02.10	Et ve yenilen sakatat (tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tutsülenmiş); et veya sakatatın yenilen un ve kaba unlan	150	%100 MFN indirimi
0709.51	Agaricus cinsi mantarlar (taze veya soğutulmuş)	150	%100 MFN indirimi
0709.59	Mantarlar ve domalanlar: diğerleri (taze veya soğutulmuş)		
0711.59.00	Mantarlar ve domalanlar: diğerleri, geçici olarak konserve edilmiş (örneğin; kükürtdioksit gazı kullanılarak salamurada, kükürtlü su içinde veya diğer koruyucu eriyikler içinde); fakat bu halleriyle derhal yenilmeye elverişli olmayan		

0712.39.00	Mantarlar, yahudi kulağı (Auricularia spp.), jöle mantarı (Tremella spp.) ve domalanlar: diğerleri, kurutulmuş, (bütün halde, kesilmiş, dilimlenmiş, km İmiş veya toz halinde, fakat başka şekilde hazırlanmamış)		
0809.30	Şeftali (nektarin dahil) (taze)	300	%100MFN indir

1 İşbu Anlaşmanın II sayılı Protokolüne bakılmaksızın, 0201, 0202 ve 0204 gümrük tarife pozisyonları için tercihli tarife kotası altında yer alan ürünler sadece tamamen Karadağ'da yetiştirilmiş hayvanlardan üretilmeleri halinde veya ikili kümülasyon uygulanmasıyla menşe kazanacaktır,

AS Kodu	Ürün Tanımı	Tarife Kotası Miktar (ton)	Tercihli Gümrük Veri
0810.40	Yaban mersini ve yaban mersinin diğer kültür cinsleri (taze)	350	%100 MFN in
0810.20.10	Ahududu (taze)	200	%100 MFN in
0811.20.31	Ahududu, (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış)		
1101.00	Buğday unu veya mahlut unu	5.000	% 100 MFN in
12.11	Bitki ve bitki kısımları (tohum ve meyveler dahil) (esas olarak parfümeride, eczacılıkta, böcek ya da mantar öldürücü veya benzeri amaçlarla kullanılan cinsten olanlar) (taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya kurutulmuş, kesilmiş, ezilmiş veya toz haline getirilmiş olsun olmasın)	150	%100 MFN in
19.02	Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın)	500	Sanayi payı i (tarım payı) u

<u>20.07</u>	Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)	300	%30
<u>22.04</u>	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç)	2.500 hl	% 100 MFN in
<u>33.01</u>	Uçucu yağlar (terpeni alınmış olsun olmasın) (konkret veya sıvı halde olanlar dahil); rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri; uçucu yağların, katı yağlarda, sabit yağlarda, mumlarda veya benzerlerinde "enfleurage" veya "maserasyon" suretiyle elde edilen konsantreleri; uçucu yağların terpeninin alınmasından arta kalan terpenii yan ürünler; uçucu yağların damıtılmış suları ve sulu çözeltileri	Sınırsız	%100 MFN in

HİZMET TİCARETİ

GENEL HÜKÜMLER

Amaç ve Kapsam

1. Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ (bundan böyle Taraflar olarak anılacaktır), DTÖ Anlaşması kapsamındaki taahhütlerini ve Taraflar arasında ticaret ve yatırımın geliştirilmesi için daha iyi bir ortam yaratmaya yönelik taahhütlerini teyit ederek, hizmet ticaretinin tedricen ve karşılıklı olarak serbestleştirilmesi için gerekli düzenlemeleri bu Protokol ile oluştururlar.

2. İşbu Protokol, Tarafların hizmet ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.

3. İşbu Protokol,

(a) tarifeli veya tarifesiz, yurtiçi ve uluslararası hava taşımacılığı hizmetleri ile aşağıda belirtilenler hariç, trafik haklarının uygulanmasıyla doğrudan ilişkili hizmetlere:

(i) hava taşılı bakım ve onarım hizmetleri;

(ii) hava taşımacılığı hizmetlerinin satış ve pazarlaması;

(iii) bilgisayar rezervasyon sistemi (bundan sonra “CRS” olarak anılacaktır) hizmetleri;

(b) deniz taşımacılığı hizmetlerindeki kabotaja;

(c) kamu destekli krediler, teminatlar ve sigorta dâhil olmak üzere, bir Tarafça ya da onun bir devlet girişimi tarafından sağlanan sübvansiyonlara veya hibelere

uygulanmayacaktır.

4. İşbu Protokol’deki hiçbir hüküm, herhangi bir Tarafın kamu teşebbüslerini özelleştirmesi gerektiği veya kamu atımlarına ilişkin herhangi bir yükümlülüğü dayattığı şeklinde yorumlanmayacaktır,

5. İşbu Protokol’ün hükümleri, Taraflardan birinin topraklarında devlet yetkisinin kullanılması yoluyla sunulan hizmetlere uygulanmayacaktır.

6. Her bir Taraf, meşru kamu politikası hedeflerine ulaşmak üzere işbu Protokol hükümlerine uyumlu olarak yetkilerini kullanma, düzenleme yapma ve yeni mevzuat çıkarma hakkını saklı tutar.

GATS Hükümlerinin Protokol Kapsamına Dâhil Edilmesi

Bu Protokol’ün bir hükmü GATS’ın bir hükmünün bu Protokol’e dâhil edildiğini ve bu Protokol’ün parçası haline getirildiğini belirttiğinde, GATS hükümlerinde kullanılan terimler aşağıdaki manada anlaşılabacaktır:

(a) “Üye” Taraf anlamında;

(b) “Liste”, Madde 16’da (Özel Taahhüt Listeleri) atıfta bulunulan ve Ek I kapsamı liste anlamında; ve

(c) “Özel taahhüt” Madde 16’da atıfta bulunulan Listede yer alan özel taahhüt anlamındadır,

MADDE 3 Tanımlar

Bu Protokol’ün amacı doğrultusunda ve Madde 2’ye atıfta:

(a) GATS’ın I’inci Maddesinin müteakip tanımları ve açıklamaları, mutatis mutandis olarak bu Protokol’e dâhil edilmiş ve bu Protokol’ün parçası haline getirilmiştir:

(i) “hizmet ticareti”;

(ii) “hizmetler”; ve

(iii) “kamu yetkisinin kullanılması yoluyla sunulan bir hizmet”;

(b) “Taraflarca alman önlemler” aşağıdakiler tarafından benimsenen ve sürdürülen önlemler anlamındadır:

(i) merkezi, bölgesel veya yerel idare veya makamların; ve

(ii) merkezi, bölgesel veya yerel idare veya makamlar tarafından yetki verilen devlet idaresinin dışındaki organlar;

(c) “Tarafların hizmet ticaretini etkileyen önlemleri” aşağıdaki hususlara ilişkin önlemleri içerir:

(i) bir hizmetin satın alınması, ödenmesi veya kullanımı;

(ii) bir hizmet arzıyla bağlantılı olarak, Taraflarca genel olarak kamuya sunulması gerekli görülen hizmetlere erişim ve bu hizmetlerin kullanımı;

(iii) diğer Tarafın sınırları içinde hizmet arzında bulunması için, bir Tarafın fertlerinin ticari varlığı da içeren varlığı;

(d) “hizmet sunucusu” bir hizmeti sunan veya sunmak isteyen herhangi bir kişi!;

(e) “diğer Tarafın hizmeti”

(i) diğer Tarafın sınırlarından veya sınırları içinde sunulan; deniz taşımacılığı durumunda, o Tarafın kanunlarına göre tescili yapılmış taşıtlarla sunulan veya diğer Tarafın bir ferdi tarafından bir taşıtın kısmen ya da tamamen işletilmesi ve/veya kullanılması yoluyla sunulan, veya

(ii) ticari varlık ya da gerçek kişilerin varlığı yoluyla hizmet sunumunda bulunulması durumunda, diğer Tarafın bir hizmet sunucusu tarafından sunulan hizmetleri ifade eder;

(f) “Bir Tarafın gerçek kişisi” Tarafların ilgili mevzuatları uyarınca Taraflardan herhangi birisinin vatandaşı olan gerçek kişi anlamındadır;

(g) “Tüzel kişi” Taraflardan birinin uygulanabilir kanunları gereğince kurulmuş veya teşkilatlanmış, özel ya da kamu kesimine ait olan ya da bunlarca kontrol edilen şirket, tröst, ortaklık, şahıs şirketi, ortak girişim veya ticari birliği de içeren her çeşit yasal kuruluş anlamındadır;

(h) “diğer Tarafın tüzel kişisi”

(a) diğer Tarafın kanunlarına göre kurulmuş veya başka şekilde teşkilatlanmış ve bu ülkenin topraklarında esaslı iş faaliyetlerinde bulunan; veya

(b) ticari varlık yoluyla hizmet sunumu durumunda;

(i) o Tarafın gerçek kişileri; veya

(ii) o Tarafın (a) alt bendinde tanımlanan tüzel kişileri tarafından sahip olunan veya bu kişilerce kontrol edilen tüzel kişi anlamına gelir;

(i) GATSTn XXVIII’inci Maddesinin aşağıda belirtilen tanımları bu Protokol’e dâhil edilmiş ve bu Protokol’ün parçası haline getirilmiştir:

(i) “önlem”;

(ii) “hizmet sunumu”;

(iii) “ticari varlık”;

(iv) bir hizmetin “sektörü”;

(v) “bir hizmetin tekel konumundaki sunucusu”;

1 Hizmetin doğrudan doğruya bir tüzel kişi tarafından değil, fakat şube veya temsilcilik bürosu gibi diğer ticari varlık türleri yoluyla sunulduğu durumlarda, hizmet sunucusu (tüzel kişilik) bu varlık sayesinde Protokolle hizmet sunucularına sağlanan muameleden yararlanacaktır. Böyle bir

muamele, hizmeti sunan ticari varlığa da uygulanacak ve hizmetin sunulduğu sınırlar dışında yerleşik olan sunucunun diğer bölümlerine de uygulamaya gerek olmayacaktır.

(vi) “hizmet tüketicisi”;

(vii) “kişi”;

(viii) “sahipliğinde”, “kontrolünde” ve “bağlı”; ve (ix) “dolaysız vergiler”;

(j) “OATS” 1994 tarihli Hizmet Ticareti Genel Anlaşması anlamındadır;

(k) “STA” Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması anlamındadır;

(l) GATS’ın Hava Taşımacılığı liakkmdaki Eki’nin 6’ncı fıkrasındaki tanımlar bu Protokol’e dâhil edilmiş ve mutalis mulandis olarak bu Protokol’ün parçası haline getirilmiştir.

En Çok Gözetilen Ulus (MFN) Muamelesi

1. Taraflardan birisi, GATS’ın VII’nci Maddesine uygun olarak alınan önlemlere hâlel gelmeksizin ve Ek-I’de yer alan MFN İstisnaları Listesi hariç olmak üzere, anlaşmaya taraf olmayan bir ülkenin benzer hizmetlerine ve hizmet sağlayıcılarına sağladığı muameleden daha az elverişli olmayan muameleyi diğer Tarafa derhal ve koşulsuz olarak sağlayacaktır

2. Taraflardan birisince akdedilen ve GATS’ın Vinci Maddesi veya V Mükerrer Maddesi çerçevesinde bildirimi yapılan, bir ekonomik entegrasyon anlaşmasından kaynaklanan muamele 1 ‘inci fıkradaki yükümlülük haricinde tutulacaktır.

3. Eğer Taraflardan birisi 2’nci fıkrada atıfta bulunulan türde bir anlaşmaya taraf olursa diğer Tarafın talebine bağlı olarak diğer Tarafın, söz konusu anlaşmadaki imtiyazları müzakere etmesi için mümkün olan çabayı gösterecektir.

4. Tarafların komşu ülkelere tanıdıkları avantajlar açısından hak ve yükümlülükleri GATS’ın H’nci Maddesi 3’üncü fıkrasına tabidir.

Pazara Giriş

Pazara giriş konusundaki taahhütler GATS’ın bu Protokol’e dâhil edilen ve bu Protokol’ün parçası haline getirilen XVI’nci Maddesine tabidir.

Ulusal Muamele

Ulusal Muamele konusundaki taahhütler GATS'ın bu Protokol'e dâhil edilen ve bu Protokol'ün parçası haline getirilen XVİFnci Maddesine tabidir.

İlave Taahhütler

İlave taahhütler GATS'ın bu Protokol'e dâhil edilen ve bu Protokol'ün parçası haline getirilen XVIIH'inci Maddesine tabidir.

Ulusal Düzenleme

1. Özel taahhütlerin üstlenildiği sektörlerde, Her bir Taraf, bu Protokol kapsamındaki hizmet ticaretini etkileyen genel uygulamanın tüm önlemlerinin makul, nesnel ve tarafsız bir şekilde idare edilmesini sağlayacaktır.
2. Taraflardan her biri, yeterlilik koşulları ve usulleri, teknik standartlar ve ruhsat verme koşullarıyla ilgili önlemlerin hizmet ticaretinin önünde gereksiz engel oluşturmamasını sağlamak amacıyla, taahhüt üstlenilen sektörler itibariyle her bir sektör için uygun olduğu ölçüde, bu tür önlemlerin,
 - (a) yetkinlik ve hizmet sunabilme kabiliyeti gibi, nesnel ve şeffaf kriterlere dayanmasını;
 - (b) hizmetin kalitesini korumak için gerekenden daha zahmetli olmamasını; ve;
 - (c) ruhsat verme işlemleri ile ilgili ise, hizmet arzına yönelik bir kısıtlama oluşturmamasını temin edecektir.
3. Tarafların düzenleyici makamları, hizmet sunumuna ilişkin başvuruların tamamlanması için talep edilen belgeler de dâhil olmak üzere, tüm koşulları kamuya açık hale getirecektir.

4. Taraflardan birinde taahhüt üstlenilen bir hizmetin sunumu için yetkilendirmenin gerekmesi halinde, söz konusu Taraf, yetkili makamlarının;

(a) ulusal kanunlar ve düzenlemeler çerçevesinde tamamlanmış olduğu değerlendirilen bir başvurunun sunulmasından itibaren makul bir süre zarfında, başvuru sahibini başvuruya ilişkin aldığı karar hakkında bilgilendirmesini;

(b) uygulanabilir olduğu ölçüde, bir başvurunun işlenmesi için gösterge zaman aralığı belirlemesini;

(c) bir başvurunun reddedilmesi halinde, uygulanabilir olduğu ölçüde, başvuru sahibini başvurunun reddedilme nedenlerine ilişkin uygun olduğu biçimde doğrudan veya talep üzerine bilgilendirmesini;

(d) başvuru sahibinin talebi üzerine, gereksiz gecikme olmaksızın, başvurunun durumuyla ilgili bilgi sağlamasını;

(e) uygulanabilir olduğu ölçüde, başvuru sahiplerine, başvurularındaki küçük hata ve eksikleri düzeltme fırsatı vermesini ve ihtiyaç duyulan ek bilgiler hakkında rehberlik sağlamaya gayret etmesini;

(f) uygun görüldüğü takdirde, iç hukuka uygun olarak tasdik edilen belgeleri aşıtları yerine kabul etmesini temin edecektir.

5. Taraflar, yetkili makamlarca tahsil edilen yetkilendirme ücretinin makul düzeyde olmasını ve kendi başına ilgili hizmetin sunumunu kısıtlamamasını sağlayacaktır.

6. Uzmanlık gerektiren hizmetler ile ilgili özel taahhütlerin üstlenildiği sektörlerde, Taraflardan her biri, diğer Tarafın uzmanlarının yeterliliğini doğrulamak için yeterli prosedürleri sağlayacaktır.

Karşılıklı Tanıma

1. Hizmet sunucularına izin, ruhsat veya belge verilmesi için gerekli olan standart ya da kriterlerin yerine getirilmesi amacıyla her bir Taraf, diğer Tarafta edinilen eğitim veya deneyim, karşılanan koşullar veya verilen ruhsat veya belgelerin tanınmasına yönelik talepleri dikkate alır. Bu tanıma, diğer Taraf ile yapılan bir anlaşmaya veya düzenlemeye dayandırılabilir ya da, bağımsız olarak gerçekleştirilebilir.

2. Taraflardan birinin, anlaşma veya düzenleme ile üçüncü bir Tarafın topraklarında elde edilen eğitim veya deneyim, karşılanan koşullar veya verilen ruhsat veya belgeleri tanınması durumunda, bu Taraf, diğer Tarafa mevcut veya gelecekteki anlaşma veya düzenlemeye katılması veya benzer bir düzenleme veya anlaşma müzakere etmesine yönelik yeterli imkânı sağlayacaktır. Taraflardan birinin bu tanımayı bağımsız olarak gerçekleştirdiği durumda, diğer Tarafın topraklarında elde edilen eğitim ve deneyim, karşılanan koşul veya verilen ruhsat ve belgelerin de tanınması gerektiğini gösterme konusunda diğer Tarafa yeterli imkânı sağlayacaktır.

3. Taraflar, erken sonuçlar alınabilmesi amacıyla mesleki niteliklerin ve/veya kayıt usullerinin tanınmasına yönelik müzakerelere başlanmasını teminen ilgili yetkili organlarını teşvik edeceklerdir.

4. Bu anlaşma, düzenleme veya bağımsız tanıma, özellikle GATS'ın VIII'nci: Maddesinin 3'üncü fıkrası olmak üzere DTÖ Anlaşması ile uyumlu olacaktır.

Şeffaflık ve Gizli Bilgilerin İfşası

Tarafların şeffaflığa dair hakları ve yükümlülükleri bu Protokole dâhil edilen ve bu Protokolün parçası haline getirilen GATS'ın III'üncü Maddesinin 1 'inci ve 2'nci fıkraları ile Mükerrer III'üncü Maddesine tabidir.

Tekeller ve Münhasır Hizmet Sağlayıcıları

Tarafların tekeller ve münhasır hizmet sağlayıcılarına dair hakları ve yükümlülükleri bu Protokole dâhil edilen ve bu Protokol'ün parçası haline getirilen GATS'ın VIII'inci Maddesinin 1'inci, 2'nci ve 5'inci fıkralarına tabidir.

Mesleki Uygulamalar

Tarafların mesleki uygulamalara dair hakları ve yükümlülükleri bu Protokol'e dâhil edilen ve bu Protokol'ün parçası haline getirilen GATS'ın IX'uncu Maddesine tabidir.

Ödemeler ve Transferler

1. Taraflar, 14'üncü Maddede (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) öngörülen durumlar hariç, özel taahhütlerle ilgili olan cari işlemler için uluslararası transfer ve ödemelere

kısıtlamalar getirmeyecektir

2. Bu Protokol'deki hiçbir husus, bir Tarafın 14'üncü Maddede (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) belirlilen koşullar ve Uluslararası Para Fonu'nun talebi haricinde, sermaye işlemlerine, bu işlemlerle ilgili özel taahhütleriyle tutarsız kısıtlamalar getirmemesi koşuluyla, Anlaşma Maddeleriyle uyum içinde olan kambiyo hareketlerinin kullanımı da dâhil olmak üzere, Uluslararası Para Fonu Üyelerinin Fon Anlaşması Maddeleri altındaki hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir

Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar

1. Ciddi ödemeler dengesi güçlükleri ve dış mali zorluklar veya bunlarla ilgili tehditler karşısında, bir Taraf, özel taahhütler üstlendiği hizmet ticaretine, bu taahhütlerle ilgili işlemlerle bağlantılı olan ödeme ve transferler de dâhil olmak üzere, kısıtlamalar getirebilir. Ekonomik gelişme veya ekonomik dönüşüm sürecinde olan bir Tarafın ödemeler dengesi üzerindeki belirli baskılar sonucu, tüm diğer hususların yanında, ekonomik gelişme veya ekonomik dönüşüm programının uygulanması için gerekli olan mali rezerv düzeyinin korunmasının sağlanması için, kısıtlamalar getirilmesi gerektiğinin farkına varılmıştır.

2. 1 'inci fıkrada sözü edilen kısıtlamalar:

(a) ayrımcı olmayacaktır;

(b) Uluslararası Para Fonu Anlaşması'nın maddelerine aykırılık teşkil etmeyecektir;

(c) diğer Tarafın ticari, ekonomik ve mali menfaatlerine gereksiz zarar vermekten kaçınacaktır;

(d) 1 'inci fıkrada belirtilen durumlarda başvurulandan daha ileri gitmeyecektir;

(e) geçici olacaktır ve 1 ' nci fıkrada belirtilen durumdaki iyileşmelere göre kademeli olarak kaldırılacaktır.

3. Bu kısıtlamaların etkisini belirlerken, Taraflar, ekonomik veya kalkınma programları için daha önemli olan hizmetlerin arzına öncelik tanıyabilir. Fakat, bu kısıtlamalar, belirli bir hizmet sektörünü koruma amacıyla benimsenmeyecek veya sürdürülmeyecektir.

4. Söz konusu kısıtlayıcı önlemleri veya bu önlemlere ilişkin herhangi bir değişikliği benimseyen veya sürdüren Taraf, ivedilikle Ortak Komite'ye bildirimde bulunur ve söz konusu kısıtlamaların

kaldırılması için bir zaman çizelgesini mümkün olan en kısa sürede sunar.

İstisnalar

Tarafların genel istisnalar ve güvenlik istisnalarına dair hakları ve yükümlülükleri bu Protokole dâhil edilen ve bu Protokol'ün parçası haline getirilen GATS'ın XIV'üncü Maddesi ve XIV'üncü Madde tekrar I'inci fıkrasına imitatis imilandis tabidir

Özel Taahhüt Listeleri

1. Tarafların her biri 5'inci, 6'ncı ve 7'nci Maddeler çerçevesinde üstlendikleri özel taahhütleri bir listede belirtecektir. Söz konusu özel taahhütlerin üstlenildiği sektörler bakımından her bir listede, GATS'ın XX'nci Maddesinin I'inci fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde sayılmış unsurlar belirtilecektir.
2. Hem 5'inci Madde hem de 6'nci Maddeye aykırı önlemler GATS'ın XX'nd Maksinin 2'nci fıkrasında öngörüldüğü şekilde işleme tabi tutulacaktır.
3. Tarafların Özel Taahhüt Listeleri Ek I'de tespit edilmiştir.
4. Taraflardan hiç biri, diğer Tarafın hizmetlerine veya hizmet sunucularına, I'inci fıkraya uygun olarak üstlenilmiş özel taahhütlere sağlanan muameleden daha fazla ayrımcı muamele önlemlerini alamaz.

Listelerin Tadilatı

1. Taraflar, bir Tarafın yazılı talebi üzerine, talep eden Tarafın Özel Taahhüt Listesindeki bir özel taahhüdün tadil edilmesi veya geri çekilmesi konusunu değerlendirmek üzere danışmalarda bulunacaklardır.
2. Danışmalar, danışma talebinde bulunan tarafın talebinden sonraki üç ay içerisinde yapılacaktır. Taraflar, danışmalarda, bu tür danışmaların yapılması öncesindeki Özel Taahhüt Listesinde ticarete tanınan iki taraflı avantajlı taahhütlerin genel seviyesinin bundan daha az elverişli olmamasını hedefleyeceklerdir.
3. Listelerin tadilatı STA'nın 29'uncu (Ortak Komitenin Usulleri) ve 34'üncü (Tadilatlar) Maddelerinde tespit edilmiş usullere tabidir,

Anlaşma ile İlişkiler

1. İşbu Protokol, Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasında 26 Kasım 2008 tarihinde imzalanan ve 1 Mart 2010 tarihinde yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması'nın 35'inci (Protokoller ve Ekler) Maddesinde düzenlendiği üzere, STA'nın ayrılmaz bir parçasıdır.
2. STA'nın 28'inci (Ortak Komitenin Kurulması), 29'uncu (Ortak Komitenin Usulleri), 32'nci (Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi), 34'üncü (Tadilatlar), 35'inci (Protokoller ve Ekler), 36'ncı (Yürürlük Süresi ve Fesih), 37'nci (Yürürlüğe Giriş) Maddeleri haricinde kalan hükümleri bu Protokol'e uygulanmayacaktır.
3. STA'nın 32'nci (Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi) Maddesinin amaçları doğrultusunda, STA'nın 21'inci (Önlemlerin Uygulanması için Bildirim ve İstişare Usulleri) Maddesinde belirtilen usuller nmtatis mutandis uygulanır
4. Aksi belirtilmedikçe, bu Protokol kapsamında gerçekleşecek istişareler STA'nın 21 'inci (Önlemlerin Uygulanması için Bildirim ve İstişare Usulleri) Maddesinde yer alan hükümlere imitatis imitandis tabi olacaktır.
5. İşbu Protokol ile STA hükümleri arasında bir uyumsuzluk olması durumunda, uyumsuzluk ölçüsünde, bu Protokol'ün hükümleri uygulanır

Ekler, Eklentiler ve Dipnotlar

İşbu Protokol'e ilişkin Ekler, Eklentiler ve dipnotlar Protokol'ün ayrılmaz parçasını oluşturul-.

GERÇEK KİŞİLERİN İŞ AMAÇLI GEÇİCİ VARLIĞI

Kapsam

1. İşbu Bölüm, bir hizmet sunumu hususunda Taraflardan birinin hizmet sunan gerçek kişilerinin ve Taraflardan birinin hizmet sunucularınca çalıştırılan diğer Tarafın gerçek kişilerinin giriş ve geçici kalışını etkileyen önlemlere uygulanır
2. İşbu Bölüm, herhangi bir Tarafın istihdam piyasasına girmek isteyen gerçek kişileri etkileyen önlemlere veya vatandaşlık, ikamet veya sürekli bazda istihdamla ilgili önlemlere uygulanmayacaktır

3. İşbu Bölüm'deki hiçbir husus, bu Protokol kapsamında üstlenilen belirli bir taahhütten kaynaklanan diğer Tarafın menfaatlerine zarar vermek veya bunları boşa çıkarmak amacıyla uygulanmaması koşuluyla, bir Tarafı, sınır bütünlüğünü korumak ve gerçek kişilerin sınırlarından düzenli bir şekilde geçişini sağlamak amacıyla uygulanan önlemler de dâhil olmak üzere, gerçek kişilerin topraklarına girişini veya topraklarında geçici kalışını düzenleyen önlemleri uygulamaktan alıkoymayacaktır. ²

² Gerçek kişilerden vize talep edilmesi, tek başına, Ek 1 (Taahhüt Listeleri) kapsamındaki taahhütlerden kaynaklanan menfaatleri boşa çıkarıcı veya bozucu olarak kabul edilmeyecektir.

Genel İlke

Taraflardan her biri, STA kapsamında mal ve hizmet ticaretine gereksiz yere zarar vermek ve söz konusu ticareti geciktirmekten kaçınmak için bu Bölüm hükümleriyle ilgili önlemlerini mümkün olduğunca hızlı bir şekilde uygulayacaktır

Özel Taahhütler

1. Bu Protokol'ün 5'inci (Pazara Giriş) ve 6'ncı (Ulusal Muamele) Maddeleri uyarınca, her bir Taraf, diğer Tarafın gerçek kişilerinin kendi topraklarına giriş ve topraklarında geçici kalışlarına ilişkin taahhütlerini Listesi'nde sıralar. Söz konusu Listelerde, kalış süresi ve bu sürenin uzatılması imkânı, herhangi sayısal kota ve ekonomik gereklilik testi koşulları dâhil olmak üzere, her bîr hizmet sunucusu kategorisine ilişkin hüküm, koşul ve kısıtlamalar belirtilir.

2. Ek I'de (Taahhüt Listeleri) her bir kategori için yer verilen hüküm ve koşulla dâhil olmak üzere bu Bölüm uyarınca Taraflardan her biri, diğer Tarafın gerçek kişilerin giriş ve geçici kalışlarına, kamu sağlığı ve düzeni ile ulusal güvenlik gibi, giriş ve geçici kalışa uygulanan göç ile ilgili kanun ve düzenlemelerine uydukları takdirde izin verecektir»

3. Taraflardan birinin, diğer Tarafın gerçek kişisine giriş ve geçici kalış izni vermiş olması, vatandaşlık,

Bilgi Sağlanması

1. İşbu Bölüm'ün amaçları bakımından, Taraflardan her biri, yetkili makamlarının, ülkeye giriş ve geçici kalışa ilişkin izinlerin verilmesine yönelik etkili bir uygulama için gerekli bilgileri kamuya açık hale getirmesini temin edecektir

2. l'inci fıkrada atıfta bulunulan bilgiler özellikle aşağıdaki hususlarda açıklamaları içerecektir:
- (a) Ek 1 (Taahhüt Listeleri) ile kapsanan gerçek kişilerin giriş ve geçici kalışına ilişkin tüm yetki belgesi ve izin kategorileri;
- (b) karşılanması gereken koşullar ve başvuru yöntemi dâhil olmak üzere, ilk kez giriş ve geçici kalış izni başvurusuna ve izin verilmesine yönelik gereklilik ve usuller; ve
- (c) giriş ve geçici kalış yetki ve izinlerinin yenilenmesi için izin başvurusuna ve izin verilmesine yönelik gereklilik ve usuller.
3. Taraflardan her biri, 2'nci fıkrada atıfta bulunulan bilginin mevcut okluğu ilgili yayın ve web sitelerinin detaylarını diğer Tarafa sağlayacaktır.

Giriş ve Geçici Kalış ile İlgili Gereklilikler ve Usuller

1. Taraflar, iç hukuk ve düzenlemeleri uyarınca gerçek kişilerin hizmet sunumu amacıyla giriş ve geçici kalışlarına yönelik vize, çalışma izinleri veya benzer herhangi bir yetkilendirme türünde şeffaflık, etkinlik, uygun ve adil bir işleyiş sağlayacaktır.
2. Vize, çalışma izni ve benzer herhangi bir belge türü verilmesi için talep edilen belgeler, toplandıkları amaca uygun olacak ve aşırı olmayacaktır.
3. Hizmet sunucularının giriş, geçici kalış ve çalışmaya ilişkin başvurularının işlenme ücretleri makul olacak ve idari maliyetlere göre belirlenecektir.
4. Tamamlanmış başvurular derhal ve hızlı bir şekilde işleme alınacaktır. Tarafların yetkili kurumları, giriş, geçici kalış ve çalışma izin başvurusunda bulunan kişiye, bir karar verildikten hemen sonra başvurunun sonucu hakkında bilgi verecektir. Bu bilgilendirme, uygulanabilir olduğu takdirde, kalış süresi ile diğer hüküm ve koşulları içerecektir.
5. Eksiksiz çalışma izni başvurularının işlenme süresi, makul gerekçeler olduğu durumları haricinde, 30 günden fazla olamaz.
6. Başvuru sahibinin talebi üzerine, ilgili Tarafın yetkili makamları, başvurunun hangi aşamada olduğu hakkında, gereksiz bir gecikme olmadan ve mümkün olduğu ölçüde, bilgi verecektir.

7. Eksik başvurularda, başvuru sahipleri başvurunun tamamlanması için gerekli bilgiler hakkında süratle bilgilendirilecek ve başvuru sahibine makul bir süre içerisinde eksiklikleri tamamlama imkânı sağlanacaktır.

8. Başvurunun reddedildiği durumda, başvuru sahibine reddedildiği bildirilecek ve başvuru sahibi mevcut gözden geçirme usulleri hakkında bilgilendirilecektir.

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Link'e Tıklayınız.